

ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΝΤΙΛΗΨΗΣ

Στα Κύθηρα και στην αίθουσα «Δήμαρχος Αρτέμιος Καλλίγερος» του Δημοτικού Καταστήματος, στην Πλατεία Στάτη (Χώρα), σήμερα 19-06-2020, ημέρα της εβδομάδος Παρασκευή και ώρα 13:00 μ.μ.

Αφενός ο Δήμαρχος Κυθήρων, Πρωτοβάθμιος Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου με έδρα τη Χώρα Κυθήρων, που εκπροσωπείται νόμιμα από τον Δήμαρχο κ. Ευστράτιο Χαρχαλάκη σύμφωνα με την με αρ. 40/2020 του Δημοτικού Συμβουλίου (ΑΔΑ: 619ΜΩΛΨ-Β4Ζ), και

Αφ' ετέρου το Σωματείο με την επωνυμία «ΦΙΛΟΙ ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ» που εδρεύει στην τοπική Κοινότητα Κυθήρων, της Δημοτικής Ενότητας Κυθήρων, του Δήμου Κυθήρων, της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων, της Περιφέρειας Αττικής (εφεξής για λόγους συντομίας «ΦΜΚ») και το οποίο εκπροσωπείται νόμιμα από την Πρόεδρο του Δ.Σ. κα Ελένη Τζωρτζοπούλου, οι οποίοι θα καλούνται «τα μέρη»

έχοντας υπόψη:

α) Τα άρθρα 65,67,69 Ν. 3852/2010,

β) Το άρθρο 75 § στ περ. 5 και 6 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006, ΥΕΚ Α' /114/8.6.2006) όπως ισχύει μετά τις διατάξεις των άρθρων 94 και 95 του Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ τ.Α' /87/7.6.2010).

και λαμβάνοντας υπόψη ότι:

• Στις αρμοδιότητες του Δήμου Κυθήρων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η εκπόνηση και υλοποίηση προγραμμάτων για την τουριστική ανάπτυξη και την προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού, η εκπόνηση τοπικών προγραμμάτων για την προστασία και αναβάθμιση του φυσικού, αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, η μέρψινα και η λήψη μέτρων, η εφαρμογή πολιτικών για την ανάδειξη και προστασία του τοπικού πολιτισμού, η προβολή των πολιτιστικών αγαθών και των σύγχρονων πολιτιστικών έργων που παράγονται σε τοπικό επίπεδο, η προστασία μουσείων, μνημείων, σπηλαίων καθώς και αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της περιοχής και των εγκαταστάσεων αυτών, η μελέτη και εφαρμογή πολιτιστικών προγραμμάτων, η ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού, η επιχορήγηση φορέων που αναπτύσσουν πολιτιστικό χαρακτήρα δραστηριότητες στη χωρική αρμοδιότητα του δήμου, καθώς και όσων συμβάλλουν στην τουριστική ανάπτυξη και προβολή του. Επιπρόσθετα, ο Δήμος Κυθήρων μπορεί, κατά το νόμο και ύστερα από απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, να συμμετέχει και να συγχρηματοδοτεί την κατάρτιση και εκτέλεση οποιασδήποτε κατηγορίας προγραμμάτων και μέτρων, εφόσον οι δράσεις τους, ανεξαρτήτως εάν συνάπτονται με αρμοδιότητες των δήμων, συμβάλλουν στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική πρόνοια και συνοχή, την περιβαλλοντική προστασία και την εν γένει βελτίωση της ποιότητας ζωής της τοπικής κοινωνίας.

• Στους σκοπούς του Σωματείου των ΦΜΚ σύμφωνα με το Καταστατικό του περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η μελέτη και προστασία των αρχαιοτήτων, των μνημείων αλλά και γενικότερα του πολιτιστικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος των Κυθήρων, η υποστήριξη κάθε προσπάθειας προβολής της ιστορικής, αρχαιολογικής, πολιτιστικής και τεχνολογικής κληρονομιάς των Κυθήρων, η ευαισθητοποίηση του ευρύτερου κοινού σχετικά με την ιστορία της τέχνης και του πολιτισμού των Κυθήρων όλων των εποχών, η ενίσχυση και η καλλιέργεια σχέσεων επικοινωνίας μεταξύ των κοινοτήτων της διασποράς μέσω του Κυθηραϊκού πολιτισμού, η ίδρυση και εύρυθμη λειτουργία Μουσείων – φορέων της ιστορικής μνήμης του λαού μας (Αρχαιολογικού, Βυζαντινού, Λαογραφικού, Ναυτικού, Μετανάστευσης, Μελισσοκομικού κ.ά.), ο εμπλουτισμός των συλλογών των Μουσείων (όσων λειτουργούν και όσων πρόκειται να ιδρυθούν ή να επαναλειτουργήσουν) των νήσων Κυθήρων.

αφού διαπίστωσαν και αναγνώρισαν ότι

• Τα Κύθηρα λόγω του άγονου εδάφους και της μικρής αγροτικής οικονομίας τους, που δημιουργούσαν ασφυκτικές συνθήκες επιβίωσης, σε συνδυασμό με τον ανήσυχο χαρακτήρα

των κατοίκων τους, τροφοδότησαν τόσο και κατά κύριο λόγο τη μετανάστευση στο τέλος του 19^{ου} αιώνα και στο μεγαλύτερο τμήμα του 20^{ου} αιώνα προς την Αμερική, Αυστραλία, Καναδά κλπ., όσο και παλαιότερα κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας σε κοντινότερους προορισμούς (Σμύρνη, Αλεξανδρεία, Ρουμανία) με κύματα Κυθηρίων που εγκατέλειψαν το νησί σε αναζήτηση καλλιτερης τύχης.

- Τα κύματα αυτά των μεταναστών, που μετέφεραν τα ήθη και τα έθιμα του νησιού τους στις νέες πατρίδες του, κρατώντας συγχρόνως άρρηκτους τους δεσμούς με τους γονείς, αδέλφια, συγγενείς και φίλους και πάντα μία άσβεστη νοσταλγία για την ιδιαίτερη πατρίδα τους, δημιούργησαν τα Κύθηρα της Διασποράς.
- Η αμφίδρομη και πολυεπίπεδη σχέση που δημιουργήθηκε ανάμεσα σ' αυτούς τους δύο πόλους, την παλαιά και τις νέες πατρίδες, διαμόρφωσαν σε σημαντικό βαθμό, τις κοινωνικές σχέσεις, τα ήθη και τα έθιμα και των δύο πλευρών και αποτέλεσαν τμήμα της πολιτιστικής κληρονομιάς και της ιστορίας του νησιού.
- Η δημιουργία ενός Μουσείου Μετανάστευσης στα Κύθηρα αποτελεί όχι μόνο αναγκαίο φόρο τιμής για τους απόδημους, οι οποίοι με κάθε τρόπο βοήθησαν στη συνέχεια την ιδιαίτερη πατρίδα τους, αλλά και ιστορική υποχρέωση για την διαφύλαξη της συλλογικής μνήμης της μεταναστευτικής περιπέτειας. Η δημιουργία ενός Μουσείου αφιερωμένου στην μετανάστευση των Κυθηρίων, αλλά και στην αντίστροφη τάση της επιστροφής των απογόνων τους στη μητέρα γη, θα βοηθήσει στη συστηματικότερη καταγραφή και μελέτη του μεταναστευτικού φαινομένου. Εππλέον θα αποτελέσει ένα ακόμη κίνητρο προσέλκυσης απόδημων Κυθηρίων και θα συντελέσει στη διατήρηση και τη σύσφιξη των σχέσεων τους με το νησί.
- Για την ολοκληρωμένη αποτύπωση του μεταναστευτικού φαινομένου που αφορά τα Κύθηρα, το Μουσείο Μετανάστευσης θα παρουσιάζει και τον τομέα της εισερχόμενης μετανάστευσης πολιτών από άλλες χώρες που εγκαταστάθηκαν στα Κύθηρα και σήμερα συμβάλλουν στην οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη του νησιού.

Συμφωνούν και συναποδέχονται τα ακόλουθα:

Να ενώσουν τις προσπάθειές τους και να συνεργαστούν με σκοπό την ίδρυση, δημιουργία και λειτουργία στα Κύθηρα Μουσείου Μετανάστευσης. Ειδικότερα συμφωνούν τα ακόλουθα:

1. Το Μουσείο θα γίνει στην Αγία Πελαγία σε καινούργιο κτήριο που θα αναγερθεί στο οικόπεδο που βρισκόταν το παλαιό Δημοτικό Σχολείο που θα διαθέσει για το σκοπό αυτό ο Δήμος Κυθήρων.
2. Ο Δήμος Κυθήρων θα είναι ο φορέας υλοποίησης και λειτουργίας του Μουσείου και αναλαμβάνει την υποχρέωση εξεύρεσης χρηματοδότησης για την κατασκευή και λειτουργία του Μουσείου (ενδεικτικά μέσω της Περιφέρειας Αττικής ή/και του ΕΣΠΑ ή/και του ΠΔΕ ή/και εξ ιδίων πόρων ή/και μέσω οιουδήποτε διαθέσιμου εθνικού και ευρωπαϊκού χρηματοδοτικού εργαλείου και μέσου κ.λπ.). Ειδικότερα ο Δήμος Κυθήρων:

2.1. Μετά την υπογραφή του παρόντος Μνημονίου θα ανακοινώσει στο Κυθηραϊκό κοινό, ότι αναθέτει τον συντονισμό του όλου εγχειρήματος στους ΦΜΚ, και θα ζητήσει με το κύρος του την συνεργασία των Κυθηραϊκών σωματείων και φορέων προκειμένου να καταστεί δυνατή η υλοποίηση του έργου αυτού.

2.2. Θα παραχωρήσει στους ΦΜΚ, χωρίς αντάλλαγμα, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, έναν χώρο με σύνδεση στο internet και τον ανάλογο εξοπλισμό για την ασφαλή φύλαξη του υλικού που θα συγκεντρωθεί.

2.3. Θα παραλάβει από τους ΦΜΚ τον τελικό φάκελο με τις ώριμες τεχνικές μελέτες, που απαιτούνται για να προχωρήσει στην αναζήτηση χρηματοδότησης και την υλοποίηση του έργου.

2.4. Θα ζητήσει από την Ακαδημία Αθηνών να αναλάβει την εκπόνηση της μουσειολογικής και μουσειογραφικής μελέτης και να ορίσει τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του Έργου. Σε περύτωση που για οποιονδήποτε λόγο δεν καταστεί δυνατή η πιο πάνω λύση, τότε τα Μέρη θα συζητήσουν και θα συμφωνήσουν στην καταλληλότερη εναλλακτική λύση.

2.5. Θα αποφασίσει σε κατάλληλο χρόνο και μετά από διαβούλευση με τους ΦΜΚ ποιος θα είναι ο τελικός φορέας λειτουργίας του Μουσείου, στο όργανο Διοίκησης του οποίου θα συμμετέχουν και εκπρόσωποι των ΦΜΚ.

3. Οι ΦΜΚ αναλαμβάνουν την υποχρέωση του συντονισμού, των διάφορων δραστηριοτήτων και ενεργειών που απαιτούνται για τη δημιουργία του Μουσείου, καθώς και την ευαισθητοποίηση της Κυθηραϊκής κοινής γνώμης και την κινητοποίηση των Κυθηρίων της διασποράς. Ειδικότερα οι ΦΜΚ:

3.1. Θα αναλάβουν την επιμέλεια και τον συντονισμό της εξεύρεσης των πόρων για την χρηματοδότηση της συνολικής δαπάνης της εκπόνησης των παρακάτω μελετών, από κατάλληλους και με απόλυτη επιστημονική επάρκεια μελετητές τους οποίους θα επιλέξουν και στους οποίους θα αναθέσουν αυτές:

- Τοπογραφική αποτύπωση
- Αρχιτεκτονική μελέτη (όψεις, κατόψεις, τομές)
- Στατική μελέτη
- Η/Μ μελέτη
- Υδραυλική μελέτη
- Μελέτη πυρασφάλειας
- Μελέτη ισχυρών και ασθενών ρευμάτων
- Μελέτη φωτισμού
- Μελέτη ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου
- Μουσειολογική - Μουσειογραφική Μελέτη
- Προμετρήσεις - Προϋπολογισμός - Τεύχη Δημοπράτησης σύμφωνα με το Νόμο 4412/2016 όπως ισχύει

Κάθε σύμβαση που αφορά την ολοκλήρωση του φακέλου θα υπογράφεται από τον Δήμο.

3.2. Σε συνεργασία με τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του Έργου θα αναλάβουν τη συγκέντρωση, καταγραφή, τεκμηρίωση, διαφύλαξη, μελέτη και παρουσίαση έγγραφου ιστορικού, φωτογραφικού, οπτικού, ηχητικού και κάθε άλλου είδους υλικού σχετικού με τη μεταναστευτική ιστορία των Κυθήρων.

3.3. Θα εκδίδουν δελτία τύπου και θα οργανώνουν εκδηλώσεις και ομιλίες για την προαγωγή της ιδέας του Μουσείου και την συγκέντρωση χορηγιών και δωρεών για την υλοποίηση του έργου.

3.4. Θα αναλάβουν την υποχρέωση φιλοξενίας των μελετητών της Ακαδημίας Αθηνών κατά τη διάρκεια των επισκέψεώς τους στα Κύθηρα.

3.5. Για την καλύτερη επιστημονική υποστήριξη του έργου κατά την διάρκεια του Μνημονίου, οι ΦΜΚ σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 2.4 ανωτέρω και με βάση τη σχετική Μουσειολογική και Μουσειογραφική Μελέτη, σε συνεργασία με τον Επιστημονικό Υπεύθυνο του Έργου θα μπορούν να συντονίζουν την σύσταση επιστημονικών επιτροπών ή/και επιστημονικών ομάδων με θέματα που αφορούν την Κυθηραϊκή Μετανάστευση.

Στις επιτροπές αυτές οι ΦΜΚ θα προτείνουν κατά προτίμηση τη συμμετοχή σε Κυθήριους ή φιλοκυθήριους επιστήμονες και ειδικούς, ανάλογα με την πρόοδο και τις ανάγκες του Έργου.

Επίσης οι ΦΜΚ θα διερευνούν και την δυνατότητα συνεργασίας και διασύνδεσης του Μουσείου με άλλα ανάλογα θεματικά μουσεία του εξωτερικού σε χώρες υποδοχής των Κυθηρίων Μεταναστών, όπως το Ellis Island Immigration Museum στη Νέα Υόρκη, το Melbourne Immigration Museum κλπ.

Οι ομάδες αυτές θα λειτουργούν σε εθελοντική βάση.

4. Συντονιστική Επιτροπή Παρακολούθησης

Τα μέρη θα συνεργαστούν στενά στα πλαίσια του παρόντος Μνημονίου για την ίδρυση, δημιουργία και λειτουργία του Μουσείου Μετανάστευσης.

4.1 Προς το σκοπό αυτό τα μέρη συμφωνούν να συγκροτήσουν Συντονιστική Επιτροπή Παρακολούθησης για την ορθή υλοποίηση των όρων του παρόντος, η οποία θα αποτελείται από πέντε (5) μέλη, ως εξής:

- Χαράλαμπος Σουγιαννης, Αντιδήμαρχος Τεχνικών Έργων Δήμου Κυθήρων
- Παναγιώτης Ζαντιώτης, Αντιδήμαρχος Δήμου Κυθήρων – υπεύθυνος επικοινωνίας με την κυρηραϊκή ομογένεια
- Κωνσταντίνος Στάθης, Προϊστάμενος Τεχνικών Υπηρεσιών Δήμου Κυθήρων
- Ελένη Τζωρτζοπούλου, Πρόεδρος ΦΜΚ
- Μαρία Διακάκη, Γραμματέας ΦΜΚ

Το κάθε Μέρος διατηρεί το δικαίωμα κατά την ελεύθερη κρίση του να αντικαθιστά τα μέλη που εκείνο διόρισε.

4.2. Η Συντονιστική Επιτροπή δεν υποκαθιστά τα Μέρη στις αρμοδιότητες και τις δράσεις, που το καθένα έχει αναλάβει σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 3 του παρόντος, αλλά είναι υπεύθυνη (α) για την καταγραφή, συντονισμό, παρακολούθηση και αξιολόγηση των δράσεων που απαιτούνται για την υλοποίηση του παρόντος Μνημονίου και (β) την διευκόλυνση της άμεσης επικοινωνίας και ενημέρωσης των Μερών, δια των εκπροσώπων τους στην Συντονιστική Επιτροπή.

4.3. Η Συντονιστική Επιτροπή θα υποβάλλει σε αυτά προτάσεις ή/και εκθέσεις για την πρόοδο της υλοποίησης του σκοπού του παρόντος μνημονίου και για τις δράσεις που τυχόν απαιτούνται ανάλογα με τον τομέα ευθύνης του κάθε μέρους.

4.4. Τα μέρη θα συνεργαστούν με τον πλέον πρόσφορο κατά περίπτωση τρόπο με κάθε δημόσια αρχή ή φορέα που έχει αρμοδιότητα παροχής έγκρισης, αδειοδότησης ή παρακολούθησης της υλοποίησης δράσεων και έργων που αποτελούν το αντικείμενο του παρόντος Μνημονίου.

5. Νομική Υπόσταση

Το παρόν Μνημόνιο Συνεργασίας δεν δημιουργεί καμία νομική ή συμβατική ή αποκλειστική σχέση μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών και δεν δίδει δικαίωμα διεκδίκησης αποζημιώσεων προς ή μεταξύ τους. Το παρόν Μνημόνιο Συνεργασίας μπορεί να αλλάξει ή να συμπληρωθεί ύστερα από πρόταση ενός εκ των δύο συμβαλλομένων μερών και αποδοχή της από την άλλη πλευρά.

6. Ισχύς και τροποποίηση

Η ισχύς του Μνημονίου Συνεργασίας αρχίζει από την ημερομηνία υπογραφής του και λήγει με την εκπλήρωση του σκοπού του παρόντος Μνημονίου, δηλαδή με την λειτουργία του Μουσείου Μετανάστευσης, ή όταν διαπιστωθεί και από τα δύο μέρη ότι η εκπλήρωση του σκοπού αυτού είναι ανέφικτη.

Σε πίστωση των ανωτέρω συντάχθηκε το παρόν σε δύο (2) όμοια αντίτυπα και υπογράφεται ως έπεται.

